

Széplaki András:

Utazásom az Alpha Centaurira

A történet 1978-ban kezdődött. Hároméves voltam ekkor. Egy éjszakán arra ébredtem, hogy műtőasztalon fekszem. Éles fényű lámpa világított a szemembe. Körülöttem elmosódott alakok álltak, furcsa hangon mormogtak, és valami fájdalmas dolgot műveltek velem, amire nem emlékszem. Mint később kiderült, egy időzített chipet ültettek az agyamba. Az alkatrésznek az volt a feladata, hogy az eset után 22 évvel és négy nappal emlékezetembe táplálja a Mindenség összes titkát. Elképzelhetitek a meglepetésemet, amikor bevillant az, hogy miképpen lehet a kipufogógázokat szilárd állapotban kivezetni az autókból, majd átalakítani ártalmatlan vattacukorra. Információt kaptam arról is, miszerint Swift közel állt az igazsághoz a Gulliverben: Napunk egy gigantikus köszénhalmaz. Látszólag kimeríthetetlen energiáját annak a galaktikaközi társulásnak köszönheti, mely az összes csillagot fűtőanyaggal látja el. Kedves utódaim! Ne aggódjatok, nem fogtok megsülni, mert szupernóvák nem léteznek. A csillagászok tévednek. Ezek az objektumok a valóságban óriási fény-dekorációk valamelyik galaktikus társaság vezérigazgatójának a születésnapján.

Újonnan szerzett tudásommal nem okozott gondot egy akkora teleportáló készüléket készíteni, ami elfér a kezemben. A műszer lelke egy módosított zsebrádió, mely hatalmas energiákat felhasználva előbb szétszed atomjaimra, majd az előzetesen beállított helyen újból összerak. Azt én sem értem, hogy ez a készülék önmagát miképpen utaztatja, de ez mellékes. A szükséges energiát a környezetemben élő lények negatív kisugárzásából alakítja át. Első utam az Alpha Centaurira vezetett. Utólagos engedelmekkel megosztom veletek élményeimet

Érkezésem pillanatában megkönnyebbülten sóhajthattam fel: az úticélnak beállított bolygón lélegzésre alkalmas levegőt találtam. Az ottani értelmes lények testfelépítését nem ismerhettem meg. Többségük ormóttan köpenyekbe burkolózott, szemükön három szemüveg, fejükön hatalmas sisak. Páran viszont ólomruhát viseltek.

A lakosok magukat Roxoknak nevezik. Természetesen telepatikus úton csevegnek. Az első szembejövőt megállítottam, és megkérdeztem, miért cipel magán ennyi ruhát ilyen kellemesen meleg időben.

- Na hallod! Védekeznünk kell a kukkolók ellen. Egyébként te nem ide való vagy, igaz?
- Ennyire látszik? Ja, persze. Az öltözetem más. A Földről jöttem.
- Ismerem a helyet. Sokat röhögünk a rádióadásaitokon. Mondd csak! Ez a múlt héten eltűnt Lindberg gyerek mikor kerül elő?
- Nem emlékszem, a bűneset miképp záródott. Körülbelül hatvan éve történt.
- Neked. Mi viszont múlt héten hallottuk. Tudod, lassan terjednek a rádióhullámok. Az Arcturuson még Marconi első kísérletét sem foghatták. De ez a szerencséték. Ha megtudják, hogy léteztek, kíméletlenül leigáznak, majd megesznek benneteket.
- Miért?
- Egy szerencsétlen véletlen miatt. Az ottaniak imádják az erőszakos témájú képregényeket. A legközkedveltebb sorozatban egy kegyetlen idegen fajjal állnak harcban. A rajzoló az ellenséget véletlenül ugyanolyan kinézetűre rajzolta, mint amilyenek ti vagytok. Az arcturusiak már kétszáztizennyolc éve olvassák ezt a sorozatot. A folytatásokban megjelenő történet annyira részévé vált mindennapi életüknek, hogy elhitték, tényleg léteznek ilyen gonosz szándékú teremtmények. Nekifogtak átfésülni a világegyetemet, ember kinézetű fajták után kutatva. Szerintük legjobb védekezés a támadás. Próbáltuk meggyőzni őket, hogy ostobaságot művelnek, de nem lehet szót érteni velük. Azt hiszik, Nemzeti Képregényük alkotója próféta volt, s isteni sugallatra rajzolta humanoid alkatúra a negatív figurákat.
- Hozzánk mikor érnek el ezek az örültek?

- Miután meghallják az első rádiójeleket, szinte azonnal ellátogatnak hozzátok, hogy összevessék külsőtöket a kitalált ellenségeikével. Az utóbbi időben rájöttek, kényelmesebb otthon maradva fülelni, mint fel s alá rohagálni az űrben. Van még százhuszonkét és kétharmad évetek. Durván. Bár, ahogy elnéztük bolygótok állapotát...
- Elnéztétek? Jártatok nálunk?
- Persze! Rendszeresen kiruccanunk a Földre, ha szafarira támad kedvünk. Vagy ha orvosi kísérleteket akarunk végezni. Tán csak nem a saját fajtánkon próbálkozunk? Nem vagyunk barbárok!
- Inkább egy másik értelmes fajon gyakoroltok?
- Kihez képest értelmes? A ti kutatóitok patkányokat használnak. Azok az állatok is tiltakozhatnának, mert több eszük és fejlettebb társadalmuk van, mint például a csótányoknak. Mégsem szólnak semmit. Rajtunk az Orion-rendszer lakói kísérleteznek. Ez az élet rendje.
- Ezt hagyjuk. Az első kérdésekre még nem feleltél.
- Miről is volt szó? Ja, az öltözékünk. Tudod, pár éve feltaláltuk a láthatatlanná tévő köpenyt. Jó móka volt belopózni bizonyos, előre kijelölt lakásokba. Úgy nézhettük az ott tartózkodó, direkt ezért fizetett lakók magánéletét, hogy ők soha sem tudták, mikor tesszük ezt. Sajnos, egyesek visszaéltek a lehetőséggel, és magánlakásokba is behatoltak. Mióta híre ment a dolognak, állandóan hordjuk a köpenyt, nehogy killessenek minket. Ez azzal járna, hogy senki nem lát senkit. A társadalmi érintkezésben komoly zavarok lépnének fel. Emiatt szükségessé vált annak a speciális szemüvegnek a kifejlesztése, mellyel megláthatsz egy láthatatlan embert. Újra beindult az illegális kukkolás. Erre válaszul mindenki beszerezte a szemüveget. Majd kitalálták azt a köpenyt, ami semlegesíti a szemüveget, újra láthatatlanná téve viselőjét. És így tovább. Néhány különc polgár megunta ezt a képtelen helyzetet. Ők ólomruhában sétálnak. Utáljuk őket, mert felfogásunk szerint ezzel a húzásukkal kiléptek a sorból. Kirekesztettük őket társadalmunkból. De köztünk szólva, lehet, hogy igazuk van. Be kellene fejezni az egészet, mert irratlan pénzbe kerül egy új szemüveg vagy köpeny.
- A Földön tévéken keresztül nézzük más emberek magánéletét. Bár tudjuk, hogy előre megrendezett show-kat látunk, mégis élvezzük a dolgot. Legalábbis a nézettségi statisztikák szerint. Mondd csak! Ti miért nem követtétek a példánkat?
- Mert nem jutott az eszünkbe. Nálunk is feltalálták a tévét, de nem vált elterjedté. Leszoktatta a Roxokat az olvasásról, a beszélgetésről. Ráadásul a műsorok elkészítése hatalmas összegeket emésztett fel. Az államunk a csőd szélére került.
- Reklámokból nem tudtátok volna fenntartani a tévétársaságokat?

A rox ijedten nézett körül:

- Te örült! Nehogy még egyszer elgondold ezt a szót!
- Mármint a reklámot?
- Azt! Nálunk a törvény bünteti a marketing-tevékenységet!
- Miért?
- Okultunk a marslakók kárából. Ők túlzásba vitték. Kipusztultak, bolygójuk kopár sivatag lett.
- Miképp történt a dolog?
- Valamikor ők is tagjai voltak a Galaktikus Társaságok Föderációjának. A tagság számos gazdasági előnnyel járt. Például szabadon kereskedhettek bármelyik fejlett civilizációval. Valamint lehetővé vált, hogy a marsi cégek áttelepüljenek más bolygókra. Ez nagyon gyorsan megtörtént, mert a ti naprendszeretek távol esik azoktól a helyektől, ahol a többi értelmes faj él. A vállalatok meglógtak, újak nem jöttek. A vörös bolygón mind nagyobb lett a tőkehiány, a munkanélküliség. A pénztelenség miatt kormányuk nem tudott új, értéket teremtő munkahelyeket építeni. Ebben a súlyos helyzetben váratlanul reménysugár csillant. A Föderáció nagy összegű segílyt juttatott a válságban lévő bolygónak, melyet a

kormányzat azonnal kiosztott a lakosságnak. Bár ne tette volna! A népesség kis boltokat nyitott világszerte, ahol a más civilizációk által gyártott termékeket árusították. Kétségbeesetten próbálták egymás nyakába sózni áruikat, de ez kudarcba fulladt, mert senki sem tudott vásárolni addig, amíg pénzhez nem jutott az eladásokból. Végso elkeseredettségükben feltalálták a reklámot. Ez sem segített. A tulajdonosok nagy része csődbe ment. Ezen elszegényedett lények legerőszakosabb példányaiból úgynevezett marketingcsoportokat szerveztek a talpon maradt kereskedők. Náluk a marketing azt jelentette, hogy a csapatok mindenkit felkerestek a településeken, és megpróbálták írásos nyilatkozatot kicsikarni, miszerint a megkeresettek ettől kezdve csak meghatározott helyről vásárolnak. Aki erre nem volt hajlandó, azt általában lefejezték. Az alapvető problémát azonban nem sikerült kiküszöbölni. A lakosság hiába kötelezte el magát bármelyik kereskedő mellett, továbbra sem volt pénze vásárolni. Feltalálták a hitelt, de ez sem segített, hisz senki sem tudta fizetni a havi részleteket. Egyre többen hagyták el szülőbolygójukat, hisz ott nem volt munkalehetőség. A kereskedők nyomására a kormány betiltotta a kivándorlást. Kitért a lázadás, melynek betetőzéseként a marketingcsoportok egymásnak estek a piac újrafelosztásáért. Kő kövön nem maradt. Még a légkörüket is elégették. A Mars ma halott bolygó.

- Szegények! Teljesen félreértelmezték az üzletpolitikát. A reklámot terrorizálásra használták. Most már értem, miért tabu ez a szó nálatok. Úgy látom, békés világ a tiétek.
- Az. Itt senkinek nem esik bántódása, ha betart néhány alapvető szabályt.
- Például tartózkodjon az ólommellény viselésétől. Ha már itt tartunk, volna még egy kérdésem. Én miért látlak téged speciális szemüveg nélkül?
- Mert a szemed felépítése más, mint a miénk. De elég a beszélgetésből, tarts velem!
- Miért? Hová viszel?
- Egy ruházati boltba. Mint idegennek, elnézzük neked, hogy nem akarsz láthatatlan lenni. Viszont az öltözéked színe botrányos. Törvény mondja ki, közterületen senki sem járhat kék színű ruhában!
- Kék? Én fehérben vagyok! – mondtam megütközve.
- A te világodon igen. A mi Napunkból viszont kék színű fény árad!
- Tényleg! Ha nem mondd, észre sem veszem. Úgy látom, fizikusaink átírhatják a könyveiket.
- Nem szükséges. A színt mi rendeltük meg a Galaktikus Napfűtő Részvénytársaságnál. A szénhez valamilyen különleges adalékanyagot kevernek, ettől kék a fény.
- Különös hóbort... .
- Ne mondd többet, hogy hóbort! Ezzel a vallásunkat sérted! Alapszabály, amilyen színnel világít a Nap, olyan színű öltözékben nem lehet utcára lépni.
- Bocsáss meg, erről nem tudtam. A növények nem sínylik meg a természetes fény hiányát?
- Haszonnövényeinket barlangokban termeljük, természetes körülményeket biztosítva számukra.
- Ez horribilis összegeket emészthet fel.

Beszélgetőtársam szomorúan bólogatott:

- Sajnos, igazad van. A Föderációban sokan nagyási hóborttal vádolnak minket. De hát mit tehetnénk? Napunk fényét húsz éve színezzük, rituális keretek között. Azelőtt csak nagy ünnepeinken csináltuk, akkor is csak pár óra hosszúra tartott az egész.
- Hogyan lett ebből mindennapos gyakorlat?
- Az ősi szokás azt diktálja, hogy egyházi vezetőink végakarátát tiszteletben kell tartanunk. Az, aki húsz évvel ezelőtt meghalt, ezt a parancsát testálta ránk. Különc rox volt ő. Ha csak tehette, rádióadásaitokat hallgatta. Megtetszett neki egy mondat: „Joe oly boldog volt, hogy rózsaszínben látta a világot.”. Az Alpha Centaurin akkortájt söpört végig a járványos depresszió. Főpapunkat is ez a nyavalya ragadta el. Végrendeletében meghagyta, hogy Napunknak rózsaszín fénnel kell világítania, így bolygónkon senki sem lesz szo-

morú. Elmélete nem vált be. Más színekkel kezdtünk próbálkozni. Laboratóriumainkban végimentünk az egész színskálán. Kísérleti alanyainknál a kóros lehangoltság mégsem szűnt meg, sőt, fokozódott. Mostanában jöttünk rá, hogy a rádióban hallott mondatot képletesen kell érteni. De már nincs mit tenni. A végakaratot tiszteletben kell tartanunk. Kissé mégis módosítottuk a parancsot: évenként új szintet kap az égitest. Mindenki unta a rózsaszínt.

- Említetted a depressziót...
- Igen. Tudod, fogytán van a levegőnk. Hatvan éve eladtuk a Föderációnak. Lassan mindet elviszik. Ezért szomorú mindenki. Bár ez kapóra jön neked. A teleportáló készülékedet itt fel tudod tölteni negatív energiával. Van bőven.
- Miért adtátok el a levegőt? Nélküle még ti sem tudtok létezni!
- Az intergalaktikus űrhajózás háromezer éves múltat tekint vissza. Az oxigén nélkülözhetetlen adalékanyag az űrhajók üzemanyagához. Mesterséges előállítás nagyon költséges. Ezért a Föderáció úgy döntött, hogy bolygók légköréből kell kivonni. Első körben a lakatlan planétákat használtuk el. Mióta ezek a készletek kimerültek, sorshúzással döntjük el, mely lakott bolygó áldozza fel magát a fejlődés érdekében.
- A lakosságot áttelepítitek?
- Sajnos, nincs hová. Mint mondtam, a lakható, de üres bolygókról elszállítottuk az oxigént. A többin pedig a bennszülöttek nem látják szívesen a bevándorlókat.
- Tehát halálra vagytok ítélve?
- Mi nem. A levegőkészletünk még kitart százhuszonhat évig.
- Nem tudjátok újratermelni az oxigént?
- Sajnos, nem. Mióta színezzük a Napunkat, a felszínen nem él meg a növényzet. A talajszint alatt pedig csak éppen annyit tudunk termesztetni, amennyi fedezi az élelmiszerszükségleteinket. De természetes úton amúgy sem győznénk az utánpótlást. A mesterséges előállítás pedig, mint mondtam, túl drága. A Föderáció erre nem adna pénzt.

Beszélgésünk közben lassan megérkeztünk a ruházati bolt elé. Kísérom be akart lépni. Nem vette észre, hogy az ajtó előtt áll valaki. Kénytelen voltam a karjánál fogva visszarántani.

- Ezt miért csináltad? – kérdezte.
- Nem láttad az előtted álló roxot?
- Kicsodát?
- Nézd csak! Ott szalad - mutattam
- Én nem látok senkit.
- Hidd már el, hogy itt állt előtted.

Új ismerősöm gondolatait a rémület kuszálta össze.

- Nyugodj meg, kérlek. Nem értem, mit mondasz – kértem.
- Beütött a katasztrófa! Úgy tűnik, feltalálták a láthatatlanná tevő köpeny új változatát. Lesz mire költeni a fizetésemet! Új szemüveget kell venni!
- Szívesen segítek rajtad, amíg itt vagyok. Tudod, hogy én látlak titeket segédeszköz nélkül is. Majd szólok, ha olyat veszek észre, amit te nem észlelsz.

Elgondolkozva mért végig:

- Te! Ez óriási üzlet! Mit szólnál hozzá, ha alapítanánk egy vegyes vállalatot? A te adottságoddal és az én összeköttetéseimmel villámgyorsan milliárdosok lehetnénk!
- Mire gondolsz?
- Tudod, a gazdag roxok minden pénzt megadnának, ha nem kellene folyton hordaniuk ezt a rengeteg szemüveget. Te figyelned helyettük a láthatatlan kukkolókat!
- Sajnos, nem fog menni. Ezen a héten haza kell térnem saját világomba.
- Kár. Legalább az egyik szemedet hagyd itt, hogy tanulmányozhassuk!
- Szó sem lehet róla! Hozzátok el valaki másét a Földről!

- Csak a te szemed különleges. Embertársaid sem látnak minket, ha beburkolózunk a köpenyeinkbe. Tapasztaltuk. Na mindegy. Nem akarok rád erőltetni semmit. Jót beszélgettünk, de most már mennem kell. Ne feledd, ha itt akarsz maradni, válts ruhát! Szevasz – köszönt el új ismerősöm.

Magamra maradtam a sápadt kék fényben. Elnézegettem a köpenyek és szemüvegek súlya alatt roskadozó, izzadó roxokat. Hirtelen rám tört a magány. Elfogott a honvágy. Visszakíváncoltam öreg planétánkra, józan embertársaim közé. Teleportáló készülékemen beállítottam az úti célt. Lehunytam szemem, megnyomtam az indító gombot. Még egy pár pillanat, és a Földön leszek, gondoltam. De jó lesz!